

**Міністерство освіти і науки України
Міністерство аграрної політики та продовольства України
Національна академія аграрних наук України
Вінницька обласна державна адміністрація та обласна рада
ННБК «Всеукраїнський науково-навчальний консорціум»
Вінницький національний аграрний університет
Інститут біоенергетичних культур і цукрових буряків НААН**

«СУЧАСНІ АГРОТЕХНОЛОГІЇ: ТЕНДЕНЦІЇ ТА ІННОВАЦІЇ»

**Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної
конференції
17-18 листопада 2015 року**

**У трьох томах
Том 2**

Вінниця - 2015

УДК 63.001.76

ББК 4я5+65я5

С 91

Сучасні агротехнології: тенденції та інновації: Мат. Всеукр. наук.-практ. конф., 17-18 листопада 2015 р.: у 3 т. - Вінниця: РВВ ВНАУ, 2015. - Т.2. - 295 с.

Посвідчення про державну реєстрацію Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні агротехнології: тенденції та інновації» видане УкрІНТЕІ №558 від 20 жовтня 2015 р.

У збірнику наведені матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні агротехнології: тенденції та інновації», де викладено результати наукових досліджень з питань науково-технічного та економічного розвитку енергоефективних і альтернативних технологій виробництва та переробки сільськогосподарської продукції, процесів і засобів механізації та електрифікації агропромислового виробництва, актуальних напрямів розвитку сучасного тваринництва та переробної галузі, виробництва конкурентоспроможної сільськогосподарської продукції в умовах змін клімату, ефективності форм господарювання в системі АПК.

Для науковців, управлінців, керівників підприємств, виробників, фахівців національної економіки, аспірантів, студентів, викладачів.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Калетнік Г.М., д.е.н., професор, академік НААН, президент ВНАУ; **Мазур В.А.**, к.с-г.н., доцент, ректор ВНАУ; **Роїк М.В.**, д.с-г.н., професор, академік НААН, директор інституту біоенергетичних культур і цукрових буряків НААН України; **Сичевський М.П.**, д.е.н., професор, член-кореспондент НААН, директор Інституту продовольчих ресурсів НААН; **Яремчук О.С.**, д.с-г.н., доцент, проректор з наукової роботи ВНАУ; **Дідур І.М.**, к.с-г.н., доцент, декан агрономічного факультету ВНАУ; **Скоромна О.Л.**, к.с-г.н., доцент, декан факультету технології виробництва і переробки продукції тваринництва ВНАУ; **Мельничук О.Ф.**, к.ю.н., доцент, декан факультету менеджменту та права ВНАУ; **Марценюк-Розарьонова О.В.**, к.е.н., доцент, в.о. декана економічного факультету ВНАУ; **Бандура В.М.**, к.т.н., доцент, декан факультету механізації сільського господарства ВНАУ; **Гулько ІВ.**, к.т.н., доцент, зав. кафедри двигунів внутрішнього згорання та альтернативних паливних ресурсів ВНАУ.

Матеріали конференції публікуються в авторській редакції.

Друкується за рішенням Вченої ради Вінницького національного аграрного університету (протокол № 5 від 7.12.2015 р.)

економіки України.

Висновки і пропозиції. Зростання врожайності цукрових буряків є одним з важливих чинників підвищення рентабельності виробництва. Зміна стратегії і тактики формування ринкових відносин у цукробуряковому виробництві, використання відповідних економічних, організаційних і правових методів, дозволить змінити на краще соціально-економічну ситуацію у галузі, відновити гідне становище сільськогосподарських товаровиробників на вітчизняному ринку продукції переробки галузі буряківництва, дати нові робочі місця, поліпшити соціальні умови життя працівників та їхніх родин. Реалізація запропонованих заходів дозволить сформувати ефективну структуру виробництва та призупинити розвиток кризових явищ у галузі.

УДК 657

АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

Томчук О.Ф., к.е.н., доцент

Вінницький національний аграрний університет

Розглянуто методику аналізу ефективності використання капіталу підприємства

Ключові слова: аналіз, ефективність, капітал, оптимізація.

Постановка завдання. Поряд з чітким уявленням про кожний елемент майна підприємства важливе значення мають джерела фінансових ресурсів, які забезпечують формування окремих об'єктів матеріальних і нематеріальних активів. За джерелами формування фінансових ресурсів, що розміщуються в майні підприємства, їх поділяють на внутрішні зобов'язання (власний капітал) і зовнішні зобов'язання (залучений капітал).

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Значний вклад в удосконалення аналізу капіталу зробили вчені О.Д. Василик, О.М.Загородна, В.М.Івахненко, К.В.Ізмайлова, М.Я.Коробов, Л.А. Лахтіонова, В.О.Мец, Є.В.Мних, П.Я.Попович, І.Д.Фаріон, С.І.Шкарабан та інші. Проте, щодо аналізу використання як власного так і позикового капіталу залишається багато невирішених та дискусійних питань, що потребують подальшого дослідження та пошуку нових прийомів та методів аналізу.

Метою нашого дослідження є розкриття методики аналізу ефективності використання капіталу.

Результати досліджень. Аналізуючи ефективність формування капіталу підприємства, здійснюють порівняльну оцінку загальних витрат необхідних для авансування коштів в господарську діяльність.

Показники ефективності використання капіталу підприємства доцільно об'єднати у дві групи:

- перша - характеризує ефективність капіталу на основі розрахунку показників його оборотності;
- друга - шляхом оцінки доходності (прибутковості) капіталу.

Показником, який характеризує інтенсивність використання капіталу, його ділову активність є оборотність як сукупного капіталу, так і його складових частин. Швидкість оборотності капіталу характеризують наступні показники:

1. Оборотність капіталу у днях (тривалість обороту капіталу), її розраховують діленням добутку середнього розміру капіталу та кількості днів у аналізованому періоді на загальний розмір чистої виручки підприємства.
2. Оборотність капіталу у разях (коефіцієнт оборотності капіталу) обчислюють діленням кількості днів у аналізованому періоді на оборотність капіталу у днях.
3. Капіталомісткість або коефіцієнт закріплення капіталу - це обернений показник до коефіцієнта оборотності капіталу.

У світовій практиці широкого застосування набув узагальнюючий показник міри ефективності використання капіталу - прибутковість (дохідність, рентабельність) [1].

Коефіцієнт прибутковості визначається відношенням прибутку до капіталу, що інвестується, і розраховується за формулою:

$$ka.\frac{Л.}{к},$$

де: КП- коефіцієнт прибутковості; П- прибуток; К-капітал.

Але слід зазначити, що ми відобразили загальну концепцію розрахунку показника. На сьогодні не існує єдиного загальноприйнятого показника ефективності капіталу для розрахунку коефіцієнта прибутковості.

У чисельнику формули може бути операційний чистий прибуток, у знаменнику - середні показники загального капіталу (загальні активи), основного капіталу (довгострокові активи), оборотного капіталу (поточні активи).

У розрахунок середньорічної суми загального капіталу не включають «непродуктивний» капітал (незавершені капітальні вкладення, витрати майбутніх періодів).

Показник прибутковості капіталу характеризує рівень продуктивності всього капіталу, незалежно від джерел його надходження.

При розрахунку коефіцієнта прибутковості можуть використовуватися і дані пасиву балансу. Таким чином, можна знайти коефіцієнт прибутковості загального і власного капіталів.

Вибір бази розрахунку показника прибутковості залежить від поставленої мети аналізу.

Коефіцієнт прибутковості використовується як інструмент прогнозування прибутку, оскільки він відображає взаємозв'язок передбачуваного щодо одержання прибутку із загальним інвестованим капіталом. Саме це робить процес прогнозування більш реальним. Окрім того, цей показник має важливе

значення для прийняття інвестиційних рішень, загального і фінансового планування, координації оцінки і контролю за господарською діяльністю та її результатами.

Велику увагу при аналізі приділяють оптимізації капіталу, одним із напрямків якої є залучення кредитних ресурсів, яке залежить від обґрунтування оптимального співвідношення позикових та власних коштів, яке б максимізувало фінансову рентабельність підприємства і знижувало середньозважену ціну капіталу [2].

Оптимізація структури капіталу повинна забезпечити мінімізацію середньої вартості фінансових ресурсів, максимізацію рівня прибутковості активів і мінімізацію фінансових ризиків. Ефективність оптимізації структури капіталу визначається відношенням приросту рівня рентабельності активів до приросту середньої вартості фінансових ресурсів.

Розрахована ціна фінансових ресурсів підприємства досліджується в динаміці і, виходячи із її величини, здійснюється оцінка ефективності інвестування капіталу та формуються критерії вибору майбутніх інвестицій. Порівнюючи вартість капіталу з очікуваним рівнем прибутковості залучених інвестицій, можна оцінити міру ефективності і доцільності здійснення вкладень в окремі активи.

Висновки. Таким чином, запропонована система показників ефективності використання капіталу підприємства характеризує доцільність та визначає обсяг залучення на підприємство позикового капіталу. Ефективність використання капіталу підприємства є багатозв'язковим процесом і полягає в економічній вигоді, яку отримує як суспільство, так і власники та працівники підприємства.

Література:

1. Подольська В.О., Яріш О.В. Фінансовий аналіз: навч. посібник / В.О. Подольська, О.В. Яріш .-К.: ЦНЛ, 2007.-488 с.
2. Мних Є.В. Фінансовий аналіз : підручник / Є.В. Мних, Н.С. Барабаш. -

ОЦІНКА ЛІКВІДНОСТІ БАЛАНСУ.....	215
Подолянчук О.А.	
ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМИ ВИТРАТАМИ.....	219
Правдюк М.В.	
ЗАВДАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ.....	223
Правдюк Н.Л.	
РЕФОРМУВАННЯ ПДВ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ: МОЖЛИВІ СЦЕНАРІЇ РОЗВИТКУ ВНАСЛІДОК РЕФОРМ.....	228
Романчук К.В., Васильєва І.В.	
ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА ЯК ІНСТРУМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЇ ПІДГОТОВКИ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА.....	231
Самосей А.В., Легенчук С.Ф.	
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ АГРАРНО-ПРОДОВОЛЬЧОГО РИНКУ УКРАЇНИ.....	234
Сегеда С.А.	
ПОДАТКОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВОДОКОРИСТУВАННЯ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА.....	238
Синчак В. П.	
БЮДЖЕТНЕ ВІДШКОДУВАННЯ ПДВ В УМОВАХ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА.....	241
Синчак В. П, Ярмоленко Ю.Ю.	
ОБЛІК ЗАПАСІВ В ДЕРЖАВНИХ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ.....	245
Співаченко Р.О., Ксьонжик І.В.	
ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНОГО МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	247
Суліменко Л.А.	
ІНТЕНСИФІКАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА - ЯК ШЛЯХ АДАПТАЦІЇ ДО ВІДРОДЖЕННЯ РИНКУ ЦУКРОВИХ БУРЯКІВ.....	250
Тисячук А.В.	
АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА.....	253
Томчук О.Ф.	
АНАЛІЗ ВПЛИВУ ФОРМУВАННЯ ВИТРАТ НА РЕЗУЛЬТАТИ ФІНАНСОВО - ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	257
Томчук О.Ф., Білокур А. Ю.	
МІСЦЕ БІОЛОГІЧНИХ АКТИВІВ РОСЛИННИЦТВА У ВИРОБНИЦТВІ БІОПАЛИВА.....	260
Усенко Н.Ю., Коваль О.В.	